

culeret 21,930 Rd., en Sum, der selvfølgerlig iaar vil blive bethdeligt overskreden. Efter den hidtil gjorte Erfaring troer jeg ikke, at det tør antages, at Lønningscontoen endnu har naaet sit Maximum, og de Omstændigheder, der ellers kunne give Haab om en heldigere Stilling af Skolevæsenets finansielle Status, ville derfor tilbeels modarbeides af den ved Alderstillaaget stadig stigende Lønningsconto. Hvor høit denne vil stige, er det vel ikke muligt med Sikkerhed at beregne, men jeg troer, som sagt, ikke, at den endnu har naaet sit Maximum. — Det ærede Medlem bragte dernæst Beregningen af Sæbndtægterne under Omtale og gjorde opmærksom paa, at det i et Aar som det indværende med fuldstændig Sikkerhed kunde forudsæes, at Contoen vilde blive bethdeligt højere end beregnet. Deri havde det ærede Medlem jo fuldstændig Ret; det er klart, at Indtægten iaar vil blive langt større, end Beregningen paa Budgettet viser; men jeg troer dog ikke, at det derfor vil være rigtigt ved Beregningen for det ene Aar at gaae ud fra Priserne i det forrige Aar. Jeg skal tillade mig at minde om, at man tidligere netop har fulgt denne Beregningsmaade, men at den viste sig som saa upaalidelig, at man søgte at komme bort fra den. Flere Slutninger, som man dengang havde gjort fra det ene Aars Capitelstært til, hvorledes den vilde blive i det næste Aar, sloge saa lidt til, at man besluttede at gaae over til en Gjennemsnitsberegning, og jeg troer, at denne, Alt vel overveiet, vil give størst Sandshulighed for at træffe et rigtigt Resultat, forudsat naturligvis, at Forslaget til Finantsloven udarbeides til sædvanlig Tid. Naar man kender Capitelstærten, kan man jo ganske vist paa Hvid og Skilling beregne Indtægten; det er en Selvfølge. Men man maa ikke overse, at under almindelige Forhold affattes Forslaget til Finantsloven i August Maaned, og at man paa den Tid ikke kan have et blot nogenlunde sikkert Stjøn om, hvorledes Sæbpriserne vilde blive. — Smidlertid skal jeg indrømme, at for to af de Instituters Vedkommende, som det ærede Medlem særligt omtalte, kommer et andet Factum i Betragtning, og det er, at hvert Aars Regnskab for disse to Instituter indeholder baade en Dpgjørelse for et

tidligere Aar og en Forudberegning for et følgende Aar. Naar nu den Capitelstært, som kommer i Betragtning ved Dpgjørelsen for det tidligere Aar, allerede kendes, saa er det aabenbart, at man forsaavidt ved Affattelsen af Lovforslaget, idet man tog Hensyn til den bekjendte Capitelstært, havde kunnet komme Sandheden noget nærmere end ved det simple Gjennemsnitstal; men saa vilde man omvendt komme til den Beshnderlighed, at man for Universitetet og Skolevæsenet calculerede efter een Gjennemsnitspris og for Sorø Academi efter en anden, og jeg troer ikke, at det vilde være ønskeligt. Kommer der endog ved det Medfattede en Feil i Beregningen, vil dette jo kun have tilfølg, at denne i det ene Aar vil stille sig noget bedre, i det andet Aar noget ringere end den virkelige Status, og man vil saaledes ikke let komme til at ulede nogen urigtig Slutning om disse Instituters Stilling i det Hele.

Madvig: Jeg skal ikke opholde det høie Thing længe ved en Gjenstand, hvorom der ikke foreligger noget Endringsforslag, og hvorom Forhandlingerne altsaa ikke vilde kunne føre til noget øieblikkeligt praktisk Resultat; men jeg troer dog, at det er nødvendigt, at jeg i det Hele fastholder som rigtigt, hvad jeg fremsatte ved første Behandling. Det ærede 12te kongevalgte Medlem (Fischer) gjorde opmærksom paa, at der, naar man tager de sidste 5 Aars Regnskab for det lærde Skolevæsen indtil 1867, viser sig en Tilbagegang i dets Formue. Dette er Noget, som jeg selv forrige Gang gjorde opmærksom paa. Jeg angav den aarlige Underbalance, men jeg angav tillige, fra hvilken Tid Stigningen begynder. Den ærede Taler vil dog vistnok indrømme, at der i en Række af Aar, navnlig i de sidste 5 Aar, og i det Aar, som endnu ikke er affluttet, foreligger en bestandig Stigning, og at denne Stigning har sin Grund deels i, at Capitelstærten ikke blot i et enkelt Aar, men i en Række af Aar har været høi, deels i, at en Række af Udgifter, der tidligere forekom, ere forsvundne, og at der ikke let vil være Leilighed til at gjenoptage dem, nemlig Udgifterne til de meget store Byggeforetager ved det lærde Skolevæsen, hvoraf